

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

ISUS,
KAO NI ILIJA I ELIZEJ,
NIJE POSLAN ŽIDOVIMA

mihael

2/2022.

LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE
Godište XVI. (2022.), broj 2 (509)
ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU
30. siječnja 2022.

Kontakt:
vič. **Željko Rakošec**, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovna stranica:
Slika preuzeta s:[https://
www.progressiveinvolvement.com/](https://www.progressiveinvolvement.com/)

SIJEČANJ - VELJAČA

**Ned 30. ČETVRTA NEDJELJA KROZ
GODINU**
Martina, Hijacinta, Gordana,
Darinka

Pon. 31. Ivan Bosco, Marcela, Viktor
Uto. 1. Brigita, Miroslav, Sever, Gita
Sri. 2. SVIJEĆNICA
Čet. 3. Oskar biskup
Pet. 4. Andrija, Veronika, Matija de mattis
Sub. 5. Dobriła, Jagoda, Modest

Meditacija
Tko je prorok 3

SLUŽBA RIJEČI: DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA
Kompleksnost ljudskog odgovora 4

ČITANJA
**Isus, kao ni ono Ilija i Elizej, nije
poslan Židovima.** 6

HOMILIJA
Protjerani Bog 8

TEMA BROJA
KATEHEZA
Vjeruj i živi 10

Mali vjeronaučni leksikon 13

UZ SPOMENDAN
Ivan Bosco 14

NAŠI POKOJNI 16

Prorok! Tko je Prorok?

U nedjeljnim čitanjima govori se o proroku.

“Prorok” modernog vremena “pogađa” i “pretkazuje” budućnost.

U Bibliji, prorok je čovjek kojega Bog izabire i zove da u njegovo ime govori ljudima - prenosi Božju poruku, narodu Božjem. On je dakle, opunomoćeni govornik Božji, glasnogovornik - Božji. U tu svrhu Bog ga obdaruje posebnim sposobnostima (čudesnim znakovima), koji u narodu trebaju probuditi vjeru u Boga - u Boga koji ga je izabrao, pozvao i poslao.

Prorok, prvenstveno sam sluša riječ Božju pa je onda prenosi narodu i tumači.

Prorok treba imati snagu i vjerodostojnost Božjega poslanika. On nastupa u Božje ime, Božjim autoritetom i Božjom snagom. On čita znakove vremena. Čovjek je sadašnjice, prošlosti i budućnosti, ujedno čovjek vječnosti.

Prorok gleda ljudske događaje u božanskoj svjetlosti. Vidi stvari i događaje u Bogu i nazire njihovo rješenje.

Otkad postoji ljudski rod, isticali su se i razni vođe, koji su se ljudima svoga vremena nudili kao pomoćnici, osloboditelji iz raznih nedaća. Nažalost, bilo ih je dobrih i pravih, ali i veoma zlih zavodnika. Jedan od njih, zavodnik nebeskih duhova Lucifer, već u zemaljskom raju ponudio se prvom čovjeku kao prorok slobode i sreće. I kasnije u povijesti često su se ljudi i narodi povodili za takvim lažnim vođama i prorocima.

Nažalost čovjek tek kad spozna zlo, shvati kakvo je dobro imao pa ga izgubio.

Kompleksnost ljudskog odgovora

Zasukati rukave za Božju stvar

U lomak iz Knjige Jeremijine donosi Božje riječi o poznavanju proroka od najranijih vremena. Dobiva se dojam da Jeremija nije mogao biti ništa drugo negoli prorok. Za tu službu je bio „određen“ i prije negoli se rodio. Za razliku od ostalih proroka, kojima je proroštvo bilo jedno od stvari koje su činili, Jeremijin proročki poziv je bio sav njegov život; s tim pozivom on se potpuno poistovjetio. Nakon što je Jeremiji postalo jasno da ništa drugo ne može biti osim proroka, Bog ga pripravlja za ono što će slijediti. On mora „opasati bedra“, ili današnjim rječnikom rečeno „zasukati rukave“; i to ne za neki fizički posao, nego za Božju stvar, tj. za naviještanje Božje riječi. A taj posao neće biti nimalo lak. No, unatoč težini posla, Jeremija se ne treba bojati, jer će Bog biti njegova zaštita. Ljudi utvrđuju grad da bi se zaštitili, a njemu će sam Bog biti zaštitnik. Bog ne kaže da će ga izbaviti od napadača, nego da ga oni neće nadvladati. Bog će mu dati snage da sve podnese.

Taj ulomak o Jeremijinu proročkom pozivu je slika svakog vjernika koji radi za Božju stvar; svakog „proroka“. A svi su pozvani naviještati Božju riječ.

Dar kojeg svi mogu imati - ljubav

U lomak iz Poslanice Korinćanima jedan je od najpoznatijih novozavjetnih ulomka uopće. „Himan ljubavi“ je, moglo bi se reći, „planetarno popularan“. Početni redak pokazuje da je taj himan samo nastavak Pavlova govora u kojem on ističe da svi darovi dani pojedincu moraju biti na izgradnju zajednice, a ne samo pojedinca.

Ovdje govori o daru ljubavi, koji je „najizvrsniji put“. Ne radi se samo o najvećem od svih duhovnih darova, nego i daru koji svi mogu posjedovati. Radi se o daru koji svima daje smisao; i zapravo, ako drugi darovi nemaju svoje utemeljenje u ljubavi, oni su ništa. Bez obzira na to koliko jezici, proroštva, mudrost, znanje, vjera, dobrostivost, mučeništvo bili dobri u sebi, bez ljubavi i oni su ništa. Ne želi se reći da ti darovi nemaju vrijednost po sebi, nego je vrijednost tih darova prolazna.

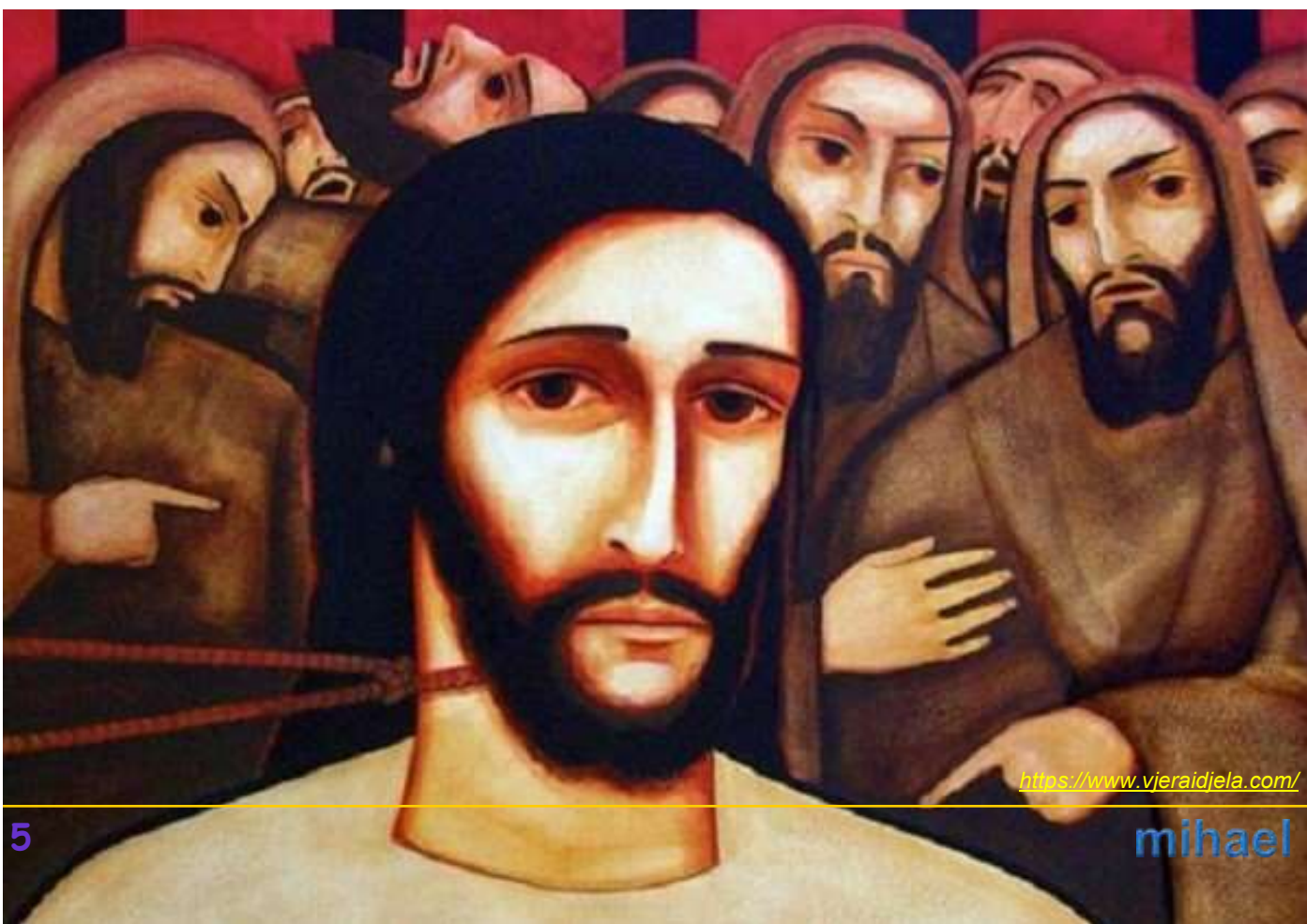
Oni su korisni sada, dok živimo na ovom svijetu. Ali na kraju ovog svijeta njihova korisnost će prestati i oni će nestati. Ljubav, pak, nikad neće prestati „biti“. Ona je trajna. I kad je Pavao opisuje, tj. kad donosi njezinih 15 karakteristika, on ljubav ustvari personificira - daje joj život. A to je i naša zadaća!

Kako reagiramo na Isusove riječi

Evandeoski ulomak se nastavlja na prošlotjedni, gdje je Isus pročitao dio Izaijine knjige koji naviješta eshatološko vrijeme ispunjenja. U tom vremenu dolazi Isus koji će „protresti društvo“ i biti na strani ugroženih. Slušatelji su u početku bili oduševljeni Isusovim riječima, a na kraju ulomka ti isti su Isusa odveli na rub brijega da ga strmoglave.

Njihovo čuđenje potjecalo je iz njihove pretpostavke da ga poznaju. Bio je jedan od njih, sin Josipov, kojeg su poznavali. Kako je jedan od njih mogao imati takvu mudrost? Je li njihovo čuđenje uključivalo sumnju? Tražili su čudo, a Isus im odgovara da nisu ništa bolji od ostalih. Ukazuje na udovicu iz Sarfate i Naamana Sirca, koji su bili pogani. Stanovnici Nazareta mogli su biti zavidni drugim izraelskim gradovima što su imali koristi od Isusovih čuda, a oni nisu. Tim odgovorom Isus ističe da Bog prelazi granice Izraela i ide u poganske krajeve; ljudima koji su spremni poslušati Božjeg proroka. Nazarećane je zbog ovog obuzeo bijes i htjeli su ga ubiti. Taj čin pokazuje da će Isus, uz to što naviješta dolazak ispunjenja, biti odbačen, kao što je to bio slučaj i s ostalim prorocima.

Darko Tomašević, Glas Koncila

<https://www.vjeraidjela.com/>

Prvo čitanje: Jr 1, 4-5.17-19

Postavih te za proroka svim narodima.

Čitanje Knjige proroka Jeremije

Udane Jošijine:
Dođe mi riječ Gospodnja:
„Prije nego što te oblikovah
u majčinoj utrobi, ja te znadoh;
prije nego što iz krila majčina izađe,
ja te posvetih,
za proroka narodima
postavih te.
Ti bedra svoja sad opaši,
ustaj, pa ćeš im govoriti
sve što ti ja zapovjedim.
Ne dršći pred njima,
da ne bih morao učiniti
da uzdršćeš pred njima.
Danas te, evo, postavljam
kao grad utvrđeni,
kao stup željezni,
ko zidinu brončanu
protiv sve zemlje:
protiv kraljeva i knezova judejskih,
svećenikâ i naroda ove zemlje.
I borit će se s tobom,
al te neće nadvladati
jer ja sam s tobom da te izbavim.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 71,1-4a.5-6b.15ab.17

**Usta će moja
razglašivati pomoć tvoju.**

Tebi se, Gospodine, utječem,
ne daj da se ikada postidim!
U pravdi me svojoj spasi i izbavi,
prikloni uho k meni i spasi me!

Budi mi hrid utočišta i čvrsta utvrda
spasenja
jer ti si stijena i utvrda moja.
Bože moj, istrгни me iz ruke zlotvora.

Jer ti si, Gospodine, ufanje moje,
Gospodine, uzdanje od moje mladosti!
Na te se oslanjam od utrobe;
ti si mi zaštitnik od majčina krila.

Usta će moja razglašivati pravednost
tvoju,
povazdan pomoć tvoju.
Bože, ti mi bijaše učitelj od mladosti moje
i sve do sada naviještam čudesa tvoja.

Drugo čitanje: 1Kor 12-31-13, 13

Ostaje vjera, ufanje i ljubav; najveća je ljubav.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:
 Ljubav je velikodušna,
 dobrotiva je ljubav,
 ne zavidi, ljubav se ne hvasta,
 ne nadima se; nije nepristojna,
 ne traži svoje, nije razdražljiva,
 ne pamti zlo;
 ne raduje se nepravdi, a raduje se istini;
 sve pokriva, sve vjeruje,
 svemu se nada, sve podnosi.
 Ljubav nikad ne prestaje.
 Prorokovanja? Uminut će.
 Jezici? Umuknut će.
 Spoznanje? Uminut će.
 Jer djelomično je naše spoznanje,
 i djelomično prorokovanje.
 A kada dođe ono savršeno,
 uminut će ovo djelomično.
 Kad bijah nejače, govorah kao nejače,
 mišljah kao nejače,
 rasuđivah kao nejače.
 A kad postadoh zreo čovjek,
 odbacih ono nejačko.
 Doista, sada gledamo kroza zrcalo,
 u zagonetki,
 a tada - licem u lice!
 Sada spoznajem djelomično, a
 tada ću spoznati savršeno,
 kao što sam i spoznat!
 A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav
 - to troje -
 ali najveća je među njima ljubav.

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Lk 4, 21-30

Isus, kao ni ono Ilija i Elizej, nije poslan Židovima.

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

Uono vrijeme: Isus progovori u sinagogi:

„Danas se ispunilo Pismo što vam još odzvanja u ušima.“

I svi su mu povlađivali i divili se milini riječi koje su tekle iz njegovih usta. Govorahu:

„Nije li ovo sin Josipov?“

A on im reče:

„Zacijelo ćete mi reći onu prispodobu: Liječniče, izliječi sam sebe! Što smo čuli da se dogodilo u Kafarnaumu, učini i ovdje, u svom zavičaju.“ I nastavi:

„Zaista, kažem vam, nijedan prorok nije dobro došao u svom zavičaju. Uistinu, kažem vam, mnogo bijaše udovica u Izraelu u dane Ilijine kad se na tri godine i šest mjeseci zatvorilo nebo pa zavlada velika glad po svoj zemlji. I ni k jednoj od njih nije bio poslan Ilija doli k ženi udovici u Sarfati sidonskoj. I mnogo bijaše gubavaca u Izraelu za proroka Elizeja. I nijedan se od njih ne očisti doli Naaman Sirac.“

Čuvši to, svi se u sinagogi napune gnjevom, ustanu, izbace ga iz grada i odvedu na rub brijega na kojem je sagrađen njihov grad da ga strmoglave. No on prođe između njih i ode.

Riječ Gospodnja

Protjerani Bog

Političari danas rado govore o globalizaciji. Cijeli svijet srasta sve tješnje u jednu cjelinu, zajednicu. Gospodarstvo je uzajamno isprepleteno. Ako se dogodi štogod u najzabitijem kutu na zemlji, svi to već znamo nekoliko minuta kasnije. Cijeli svijet je postao jedno selo. Kakvu ulogu u tom „gradu svijeta“ ima još Bog?

Boga se u našem svijetu potiskuje na rub

Ponekad se može dobiti dojam kako se Boga sve više gura na rub. Za mnoge ljude vjera u Boga zapravo nema više nikakvu ulogu. I nemamo odmah bezuvjetno osjećaj da bi ti ljudi u svom životu nešto važno propustili. Nekada, dapače, imamo dojam kao da će se ponoviti ono što smo upravo čuli u Evanđelju: svi se digoše kao jedan čovjek i tjeraju Isusa iz grada.

Prije nekog vremena Europska unija počela se dogovarati oko zajedničkog ustava, neke vrsti temeljnog zakona za Europu. U tom ustavu nedostaje, za razliku od ustava drugih europskih zemalja, izričito spominjanje Boga. I tu je dakle Bog istjeran iz grada koji se zove Europa. Sve više ministara pri polaganju zakletve izbjegava dodati rečenicu: „Tako mi Bog

pomogao.“ Kršćanske Crkve moraju u nekim saveznim zemljama snažno argumentirati i dijelom ići pred sud kako bi se i dalje u školama održavala nastava vjeronauka a ne neka „svjetonazorski neutralna“ nastava etike.

Mogao bih navesti još neke primjere, no siguran sam kako i vi imate dovoljno saznanja o tome kako Bog već odavna ne igra nikakvu ulogu i da je odavna izgnan iz grada, iz životnoga središta ljudi.

Grad bez Boga -posljedice

Sada se lako možemo tješiti time da je Isus već u ono doba doživio isto iskustvo. Već tada su ga u njegovu zavičajnom gradu doživjeli kao dosadna i naporna i protjerali ga. Ako smo toga svjesni, možda ćemo se lakše pomiriti sa sadašnjom situacijom. Ali, ne smijemo se time pomiriti! Jer, kakve bi bile posljedice? Grad bez Boga? Što znači ako se cijeli svijet tijekom globalizacije uzajamno poveže, a Bog u tom svijetu ne igra nikakvu ulogu?

Gdje protjeramo Boga, tamo se na njegovo mjesto postavlja čovjek. A kakve to posljedice ima ne da se sagledati. Tada čovjek sebe postavlja za mjerilo svih stvari. Tada je iznenada - kao na primjer u Engleskoj - dopustivo da se ljudi - embriji - uzgajaju kao klonovi, samo zato da bi ih opet ubili, jer njihove stanice im trebaju za znanstvene eksperimente. Nadaju se da bi iz tih stanica možda mogli uzgajati tkiva ili

<https://omnesmag.com/>

organe za bolesne ljude. I zašto onda nešto takvo ne bi bilo dopušteno, ako se konačno radi samo o čovjeku i samo je čovjek važan? To se događa, tako kažu zagovornici toga, samo na dobro čovjeka, da bi se možda jednom kasnije moglo liječiti neke bolesti. Čudna argumentacija.

Budući da Isus u Nazaretu nije postupio onako kako su ljudi od njega očekivali, jer nije čudom izliječio bolesne, istjerali su ga iz grada!

Tko je protjerao Boga, taj nema nikakvog drugog mjerila osim sebe samoga. Tko Boga progna, gubi svoj životni putokaz. Tko se riješio Boga, mora sam sebi biti oslonac. I moje je čvrsto uvjerenje: tamo gdje se pokušava svjesno urediti svijet bez Boga, tu svijet propada; jer svijet je stvorio Bog, i svijet je stvoren u odnosu prema Bogu. On je njegovo središte. Ne smijemo ovaj svijet odijeliti od njegova središta jer sve će završiti u kaosu!

Tko gura Boga u ponor, tjera čovjeka na rub

Riječ je dakle o nečem mnogo višem od toga da se Bogu očuva mjesto u svijetu, da se očuva neka vrsta rezervata za Boga i religiju. Tko Isusa tjera iz grada, tko Isusa tjera na rub, u ponor, taj čovjeka tjera na rub, u ponor. Tjerati Boga na rub znači ljude stjerati na rub. Isus je solidaran sa svima koji su potisnuti na rub društva, s rubnim skupinama našega društva. I ako

se mi kao kršćani borimo za to da Bog ima svoje mjesto u središtu svijeta, našega društva, naših životnih prostora, tada mora ujedno i čovjek stajati u središtu. Ali ne zato što čovjek može samoga sebe postaviti kao središte i mjerilo svega, nego zato što je Bog čovjeka stvorio kao svoju sliku, i to svakog čovjeka: stranca, nezaposlenoga, invalida, onoga komu je potrebna posebna njega, koji je naoko svima na teret, pa sve do nerođenoga čovjeka koji možda egzistira u 8 ili 16 stanica. Svaki je stvoren kao slika Božja i otuda ima svoje nepovredivo i nedodirljivo dostojanstvo koje treba štititi. Bog dolazi u središte kada beskompromisno štitimo život svakoga čovjeka!

Današnje Evanđelje na kraju dobro završava. Razlučeno mnoštvo tjera Isusa prema ponoru i želi ga oboriti. A on prolazi pored mnoštva i odlazi. Koliko puta Bog dopušta da bude gurnut na rub našega svijeta, sve do beznačajnosti, do ponora. A on je gurnut na rub posvuda gdje su ljudi gurnuti na rub, gdje se ljudski život malo cijeni, gdje se koristi kao roba za neke svoje svrhe. Ali, Bog se na kraju ne da protjerati iz svijeta. Jer to je njegov svijet. Svijet postoji po njemu i ovisi o njemu. Na nama je da ga uvijek hrabro stavljamo u središte - dok se zauzimamo za život, dok se zauzimamo za ljude, vraćamo Boga unutra u naš grad.

Vjeruj i živi

Koračajući s Duhom

Dvije usporedbe

Ove natuknice za teoriju duhovnoga života htio bih započeti s dvjema usporedbama.

Oaza je mjesto u pustinji na kojemu revan putnik traži okrpju i predah. Guste, zelene palmine grane zaštitit će ga neko vrijeme od nepodnošljive vrućine koja spaljuje. U hladovini može otpočinuti, sklopiti oči, opustiti tijelo. Izvor vode obnovit će mu, donekle, svježinu. Putnik će umiti lice, rashladiti ruke i glavu, napiti se vode studenice, žile će mu živnuti. I, okrijepljen, može krenuti dalje prema svome cilju... Izvor je važan. Da nije izvora, ne bi bilo ni oaze.

Automobil juri autocestom. Nemilosrdno, žestoko, u velikoj žurbi. Gužva je. Vozači su nervozni, svima se žuri. Naš vozač pretječe, oprezno doduše, ali napeto i žustro. Pretekao je tegljač i autobus, pretekao je i vrlo brze automobile. Čak i u okuci daje gas, juriša. Jedva je izbjegao jednoga koji je, pretječući iz suprotnoga smjera, prešao na njegovu stranu. Gleda i naprijed i straga i nalijevo. Pazi na sve

strane. Spretno izmiče gužvi i juri, uporno juri. Važno mu je stići na cilj, na vrijeme, što prije. Kadli, pokazivač upozorava da je gorivo pri kraju. Koliko god žuri, vozač je ipak sretan, malo će predahnuti. Na prvoj crpki skreće i staje. Gasi motor. Automobil se načas sklonio i izišao iz kolone koja tutnji. Dok se stroj pomalo hladi, toče benzin; do kraja. Provjeravaju i dodaju ulje, dolijevaju vodu, čiste i peru prednje staklo koje je već sve zamrljano. Čovjek i ne primijeti kako se već slabo kroza nj vidi. Provjeravaju gume. Stražnju lijevu treba malo napumpati. Automobil obnavlja snage i sprema se za nove kilometre. I neće biti dosta samo jednom za njegova životna vijeka svratiti na benzinsku postaju, nego redovito. Koliko god hitao i jurio, skretat će na crpku baš zato da bi mogao juriti dalje.

A naš vozač, dok mu sređuju auto, tek je sad primijetio na kako su se lijepu proplanku smjestili benzinska postaja i mali gostinjac. Prostrana zelena livada, potok, drveće, sunce koje milo grije. Trebalo je vozaču vremena da mu duša dođe do daha, da misli koje jure autocestom također prikoče, skrenu, zaustave se. „A, ovo vrijedi!“ - pomisli on. Sjedne uz kavu, ili sok, možda i cigaretu zapali, pa se zagleda u divan prizor.

<https://laudato.hr/>

Je li potrebno koračati s Duhom?

Čemu služi duhovni život? Je li molitva potrebna? Tempo života, brojni zadaci na koje smo obvezani, ljudi koji ulaze u naš osobni prostor sa svojim emocionalnim zahtjevima koji nas kadšto i neprimjetno iscrpljuju - sve to upravo nameće svoj odgovor. Nitko ne može davati ono što nema. Ne mogu biti odgovoran, dati odgovor na pitanje koje mi život postavlja, ako ne skupljam snage. Tko želi dijeliti, mora prije skupljati. U civilizaciji, u kojoj je stres posvudašnji poremećaj, jedva je potrebno isticati kako je duhovno smirenje traženo i gorljivo žučeno. U vrijeme kad jedna ili druga sjevernoamerička tvrtka za životno osiguranje za određen postotak smanjuje novčana potraživanja od osoba koje dnevno meditiraju banalno je tražiti odgovor na pitanje je li duhovni život potreban.

I drugi je put do odgovora: ako je uza me osoba koju volim, malo će vrijediti ako brda i doline pretrčim radi nje, a nemam vremena za nju. Ljubav će biti vrlo upitna i ako stalno organiziram velike pothvate za svoju dragu ili svoga dragoga, i nabavim joj pola kraljevstva, a ne znam stati, sjesti uz toga čovjeka, pogledati tko je ta osoba, zagledati se u njezino lice, toplo je zagrliti dijeleći radost ili tješeći je i brišući joj suze.

Umijeće je ljubavi dati unutar vlastite osobnosti, u vlastitom životu, prostor drugoj osobi, da bude kakva jest, da bude tu, da bude. Umijeće koračanja s Duhom jest dopustiti Duhu Božjem da u mom svijetu bude ono što jest: Božji Duh, Bog. A to je silan zadatak koji traži veliku skrb želim li doista u vlastitom, siromašnom i skučenom životu dati prostora Duhu, tajnom, neizmjernom, beskonačnom.

Treći put odgovora također nam je iz iskustva poznat. Naš um i naše srce takvi su da traže odgovarajuću hranu. Svaki dan mi treba dovoljno jasna i svijetla misao koja će mi osmisliti dan, svaki dan mi treba dovoljno topline koja će zagrijati moje srce. Molitva je prostor u kojem to mogu potražiti. Gubim li osjećaj za samoga sebe, duhovni život je način kako ga ponovno stječem.

Život u Duhu

Kad govorimo o duhovnom životu, govorimo o životu cijeloga čovjeka u Duhu. U praksi ćemo razlikovati ponajprije vrijeme kad se povlačimo u sabranost na osobni duhovni rad, razmatranje ili molitvu; zatim vrijeme koje čuvamo za čitanje onakva štiva koje nam pomaže u duhovnom životu i, napokon, vrijeme koje posvećujemo zajedničkim duhovnim točkama ili duhovnom razgovoru.

Govorimo li o molitvi, možemo razlikovati osobnu i zajedničku molitvu. Osobna molitva odgovara onom Isusovu pozivu iz Evanđelja: „Kad moliš, uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svome Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti“ (Mt 6,6).

U ovoj podjeli zajedničkoj bi molitvi, kao poseban oblik, pripadala i obredna molitva. Smijem kratko primijetiti kako jedino u tom obliku mogu postojati zapreke, teološke ili pravne naravi, koje bi priječile jedinstvo i zajedništvo vjernika kršćana. U osobnoj molitvi i, uvjetno rečeno, neobrednim oblicima zajedničke molitve takvih zapreka i podijeljenosti nema. Svi smo zajedno, kao što doista i jesmo, pred licem Svevišnjega: jedna zajednica vjernika povezana u jedno u Kristu molitelju i učitelju molitve.

Kako zakoračiti

Mogli bismo razlikovati dvije suprotne, pojednostavnjene teorije o tome kako treba ući u molitvu. Jedna kaže kako se, popularnim rječnikom, treba isključiti: isključiti se iz stvarnosti, otkvačiti se. Namjerno treba zaboraviti, ostaviti svoje brige i dužnosti, obveze i odgovornosti koje nas više tište nego vesele. Zanimljivo je da ih privremeno i neću se osvrnuti na njih. Treba, tako reći, ostaviti svoj realni svijet i okrenuti se uzvišenom Duhu. Koliko god to bilo točno, pa i prijeko potrebno, druga, suprotna teorija reći će nam kako upravo sav svoj svijet, sve odgovornosti i slatke motive koje nas privlače i nose, sve zabrinutosti i veselja, unosimo u molitvu i stavljamo u ruke

Božje, odakle - na koncu konca - i dolaze. Koračanje s Duhom znači priznati Bogu Stvoritelju da je Stvoritelj i mogega svijeta, svemira koji u sebi nosim.

Ne znači to da duhovni život i vrijeme molitve treba, na neki način, zlorabiti kako bih tjeskobno prekopavao po neizvršenim ili već izvršenim zadacima. Ili da prije razmatranja moram napraviti iscrpan popis poslova i međuljudskih odnosa koji se mene tiču, duboko zavirujući u svoj kalendar rada. Naprotiv, ova mi teorija želi reći da kad krećem u čeznutljivo i tiho oslušivanje Duha Božjega, sav svoj svijet prikazujem, uzdižem Bogu i molim za nj. Izvorni biblijski pojam za žrtveni prinos Bogu znači 'podizanje', 'uzdizanje'.

Ova teorija ili ovo pravilo daju mi svojevrsnu olakšicu. Ako me i obuzme briga oko nekoga posla, duhovna vježba je prostor kad se ne moram zadržavati na brigama, nego smijem Bogu svom reći: *Sad se ti malo brini o tome.*

S druge strane, ova teorija je upozorenje. Ne bi valjalo namjerno previdjeti i poricati teškoće ili iskrivljene stavove koje možda nalazim u sebi. Bolne poremećaje ili ovisnosti koji me muče ne treba izostaviti iz duhovnoga života. Jer ću se vratiti u njihove ralje i radit će sa mnom što hoće. Puno je bolje upravo ono što me grize ili buni staviti pred lice Božje u molitvi, dopustiti da provre zbuđenost mojih dubina, da bih potom bio kadar suočiti se s krivim slikama i duševnim ranama koje nosim, i upravljati ih kako hoću. Ili još bolje, dopustiti Bogu da čini s njima što On hoće.

Mali vjeronaučni leksikon

Kruh

Kruh, u mnogim religijama, sastojak religioznih i sakralnih blagovanja, simbol održanja života. U *staroegipatskoj religiji* kruh su prinostili bogovima i darivali ga pokojnima kao popudbinu za drugi svijet. U *grčkoj religiji* kruh je bio obogotvoren u božici poljodjelstva Demetri.

U *Starom zavjetu* su za Blagdana beskvasnih kruhova (maca) Bogu prinostili kruh od prvina žetvenih plodova (Lev 23,17; 24, 5-9), a Bog je svom narodu u pustinji pustio manu s neba (Izl 6,15).

U *Novom zavjetu* Krist je toj simbolici dao novo značenje. „Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni sigurno neće ogladnjati“ (Iv 6,35). Na *Posljednjoj večeri* kruh je bio znak njegove žrtve na križu: „Ovo je tijelo moje koje se za vas daje. Ovo činite meni na spomen“ (Lk 22,19).

U *kršćanskoj euharistiji* kruh je (uz vino) žrtveni prinos, koji nakon pretvorbe za katolike i pravoslavce stvarnim tijelom i krvlju Kristovom, a za pripadnike crkava proizašlih iz reformacije postaje vidljivim znakom Kristove prisutnosti. U katoličkoj liturgiji upotrebljava se beskvasni, a u pravoslavnoj kvasni kruh.

Kruh sv. Antuna

Kruh sv. Antuna, u Katoličkoj crkvi, karitativna udruga koja skuplja milodare i dijeli ih siromasima i potrebitima. Udrugu organiziraju i vode poglavito franjevci. Danas ima vrlo značajnu međunarodnu ulogu. U Hrvatskoj udruga djeluje od 1896.

Krunica

Krunica (lat. *rosarium*kranz). 1. Katoličko molitveno pomagalo (brojanice). 2. Katolička pučka molitva, zapravo niz molitava koje se mole uz pomoć brojanica, koje se također zovu krunicom (čislom, očenašima). Sastoji se od 15 desetina, a svaka desetina obuhvaća jedan Očenaš, deset Zdravomarija i završni Slava Ocu. Kao uvod moli se Vjeronjanje, Očenaš i tri Zdravomarije. Kod svake desetine razmatra se po jedno otajstvo iz Isusova života, koje se obično u obliku kratkog izričaja dodaje na kraju svake ili samo prve Zdravomarije. Otajstva se dijele na pet radosnih (događaji vezani uz rođenje i djetinjstvo), pet žalosnih (muka), pet otajstava svjetlosti (događaji iz Isusova javnog djelovanja) i pet slavnih (uskrsnuće i proslavljenje). Molitva je nastala u srednjem vijeku u redovničkim zajednicama, a u novom vijeku postaje široko rasprostranjenom pučkom pobožnošću, koja se njegovala osobito u bratovštinama sv. krunice. Legenda je pripisuje sv. Dominiku. Samo molitveno pomagalo (brojanice) čini se da je došlo s Bliskog istoka za križarskih ratova.

Ivan Bosco

31. siječnja

Don Bosco, jedan od najsimpatičnijih i najdražih svetaca, rođen je u mjestu Castelnuovo d'Asti, 16. kolovoza 1815., u siromašnoj seljačkoj obitelji. Njegova mu je majka, Margherita Occhiena, pružila solidan kršćanski i ljudski odgoj. Inteligentan, briljantan, obdaren nevjerojatnim pamćenjem i neslomljivom voljom, postao je uzorom svojih sumještana i vršnjaka, pravi „osvajач“. Kada je izrazio želju postati svećenikom, njegovi su se rođaci tome usprotivili, ali ne i majka, koja je u živahnu, ali dobru srcu svoga sina već bila pročitala sigurne znakove poziva. Svejedno mu je rekla: „Siromašna sam se rodila, siromašno živjela i siromašna ću umrijeti. Kada bi želio postati svećenik kako bi se obogatio, nikada ti ne bih došla u posjet.“ No, uvijek je ostala uza nj, kako bi s njime dijelila i siromaštvo i brige: savjetnica, pokretačica, factotum i majka svih dječaka što ih je njen poduzetni sin stao okupljati oko sebe već dan nakon svećeničkoga ređenja, g. 1841. u Torinu. Bili su to siromašni i napušteni dječaci, neuki te neizvjesne budućnosti. Don Bosco bi ih dovodio na igru, molitvu pa i obrok - u obližnji samostan, dok je u glavi planirao nešto što je, toj njegovoj tek započetoj djelatnosti moglo podariti trajnost i konkretan oblik.

Naposljedku je u kući Pinardi pronašao idealno mjesto odakle započeti. Iz toga se razvio čuveni oratorij: mjesto nedjeljnih susreta djece koja su željela provesti dan u društvu, igrajući se i učeći. Bila je to tek jezgra brojnih djela što ih je don Bosco osvario: obrazovnih instituta i studentskih zavoda, no nadasve strukovnih škola. Don Bosco naslutio je važnost i ulogu industrije, koja se u to vrijeme tek rađala ta je radi toga mlade pripravljaio za život, ne samo u moralnome, već i u profesionalnome smislu.

Budući da mu je materijalnih sredstava uvijek nedostajalo, morao se dobroano potruditi kako bi njegove ustanove funkcionirale i kako njegovoj djeci ne bi nedostajalo ono najnužnije. Jednoga dana, kada se našao u posjeti nadbiskupu Ferma, ovaj ga je zamolio za blagoslov. „Ja da Vas blagoslovim? - glasio je zbunjeni odgovor don Bosca - ja, siromašni svećenik, Vas, kardinala i nadbiskupa?“ Na to će kardinal: „Vidite li ovu kesu novca: ako me blagoslovite, Vaša je, a u protivnome ne!“ „Ako je tako - odgovori svećenik - smjesta ću Vas blagosloviti. Vama, preuzvišeni, nije potreban moj blagoslov, ali je meni potreban Vaš novac“. Razumije se, ne za njega osobno, već za djecu o kojoj je skrbio.

Don Bosco je bio vrstan pedagog, uvjereni zagovornik preventivne metode, prema kojoj valja: ne toliko kazniti

Don Ivan Bosko u Barceloni 3. svibnja 1886. slika preuzeta s: <https://www.infoans.org>

prijestup, koliko ga pokušati spriječiti, stvarajući djeci okruženje lišeno svega što bi moglo narušiti njihov skladan razvoj. Nije to sve bila samo njegova zasluga: u to su vrijeme ovu tezu zastupali brojni europski pedagozi: od Stroebela do Pestalozzija, od Herberta do Neckera i Saussurea. No, te su zamisli prevladavale u aulama sveučilišta, dok je u praksi još uvijek vladala represivna metoda. Naš je svetac shvatio vrijednost tih metoda i stao ih primjenjivati. „Practiciranje preventivne metode - pisao je - u potpunosti se oslanja na riječi svetoga Pavla, koji kaže: „ljubav je velikodušna, dobrotiva je ljubav; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi.“

Bio je također i pisac, prilagođen pučkome ukusu, no djelotvoran. Uvjeren u obrazovne potencijale tiska, upustio se u intenzivnu izdavačku djelatnost, radi koje je osnovao vlastite tiskare i grafičke škole. Kako bi svome djelu osigurao trajnost, utemeljio je Crkvene redove: muški - salezijance i ženski - kćeri Marije Pomoćnice. Za razvoj ovoga potonjega pronašao je dragocjenu suradnicu u sestri Mariji Mazzarello, također svetica, koja je dugo vodila svoje susestre inteligencijom i primjerom istinski uzornog života.

Njegovi su ga dječaci, kojima je - kao učitelj - nastojao biti prijatelj, voljeli i cijenili. Međutim, protivnike je imao u dobrome dijelu političara te antiklerikalaca i sektaša (bio je to, naime, jek talijanskoga preporoda), koji nisu podnosili sve to miješanje jednoga svećenika u područja koja su držali isključivo svojim: škole, laboratoriji, obrtništvo ... I nemilice su mu podmetali prepreke. Međutim, protivljenje političara i ostalih njihovih istomišljenika nije spriječilo don Bosca - iako, pod cijenu golemih napora - nastaviti djelo koje se, u trenutku njegove smrti, 31. siječnja 1888. bilo proteglo na različite dijelove Italije, te Francusku, Belgiju, Španjolsku, Austriju, Englesku, Argentnu, Urugvaj, Brazil ... sa 64 kuće i preko tisuću redovnika: zahvaljujući njegovoj poduzetnosti, no nadasve njegovoj svetosti, koja bijaše istinski pokretač svega! Ta je svetost i službeno potvrđena 1934. godine, kada ga je Pio XI. uzdigao na čast oltara.

Zaštitnik je pedagoga, mladih, studenata, izdavača.

NAŠI POKOJNI

DANICA ĐURIĆ,

PU zagrebačka, 30. siječnja 1991.

IVICA JURLINA,

PU virovitičko - podravska, Orahovica, 31. siječnja 1992.

IVAN URŠIĆ,

MUP, Zagreb, 3. veljače 1993.

MIROSLAV FABEČIĆ,

PU zagrebačka, Velebit, 3. veljače 1993.

POČIVALI U MIRU!